

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Svk/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1021200043
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:1021200043.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka v právnej veci žalobcov (sťažovateľov): 1/ G.. W. F., nar. XX. Y. XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, XXX XX W., 2/ F.. U. M., nar. XX. C. XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, XXX XX W., obaja žalobcovia právne zastúpení: Okenica & Co. s. r. o., advokátske spoločensvo so sídlom Pražská 11, 811 04 Bratislava, IČO: 36 866 512, proti žalovanému: Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava (do 31.03.2024 Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Tomášikova 46, 832 05 Bratislava), za účasti: 1/ VODOHOSPODÁRSKE STAVBY MALACKY, a.s., so sídlom Pezinská 1098, 901 01 Malacky, IČO: 31 412 114, právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Schweighofer, advokát so sídlom Šafárikovo námestie 2, 811 02 Bratislava, IČO: 31 782 809, 2/ A & Z ACOUSTICS s.r.o., so sídlom Víťazná 12, 831 06 Bratislava, IČO: 36 628 646, 3/ Cirkevný zbor evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Bratislava Legionárska, so sídlom Legionárska 4, 811 07 Bratislava, IČO: 42 267 145, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2016/35358/ZAV zo dňa 08. júla 2016, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/6/2021-272 zo dňa 20. januára 2022, taktó

rozhodol:

- I. Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti sa zamieta.
- II. Kasačná sťažnosť sa zamieta.
- III. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Mestská časť Bratislava - Ružinov ako príslušný stavebný úrad (ďalej aj „stavebný úrad“) vydal dňa 19.05.2006 rozhodnutie o umiestnení stavby č. 237, č. j. SÚ/2006/8969-9/Zar (ďalej aj „územné rozhodnutie“), ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Bratislave č. A/2006/1575-HRC zo dňa 15.08.2006 právoplatným dňa 14.09.2006.

2. Dňa 15.11.2007 požiadala spoločnosť VODOHOSPODÁRSKE STAVBY MALACKY, a.s. (ďalej aj „stavebník“ alebo „ďalší účastník konania v 1. rade“) o vydanie stavebného povolenia na stavbu: „Bytový dom Sputnik - Ružinov - Ostredky - Sputniková“.

3. Stavebný úrad rozhodnutím č. SÚ/2008/21780/5938-25/PÍX-35 zo dňa 04.12.2008 vydal stavebníkovi stavebné povolenie. Na odvolanie obyvateľov domov na ulici Sputniková č. 19-29 a na ulici Planét č. 13-17 v Bratislave bolo stavebné povolenie potvrdené, a to rozhodnutím žalovaného ako odvolacieho stavebného úradu č. A/2009/1888/SAM zo dňa 02.10.2009.

4. Žalobu žalobkyne H.. N. Q. a spol. proti vydanému stavebnému povoleniu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č. k. 1S/193/2009-156 zo dňa 12.05.2011 zamietol (ďalej aj „rozsudok 1 krajského súdu“). Na odvolanie menovanej žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 2Sžp/17/2011 zo dňa 30.05.2011 zrušil rozsudok 1 krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (ďalej aj „uznesenie 1 najvyššieho súdu“).

5. Krajský súd vo veci opätovne rozhodol, v intenciách právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení 1 najvyššieho súdu, rozsudkom č. k. 1S/193/2009-209 zo dňa 11.10.2012 (ďalej aj „rozsudok 2 krajského súdu“) tak, že rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov vo veci stavebného povolenia na predmetnú stavbu zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

6. Následne, na odvolanie žalovaného a stavebníka, Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 2Sžp/6/2013 zo dňa 18.09.2013 (ďalej aj „rozsudok 2 najvyššieho súdu“) rozsudok 2 krajského súdu potvrdil. Uviedol, že námietky obyvateľov príľahlých bytových domov k povoľovanej stavbe sa týkali predovšetkým prekročenia najvyšších prípustných limitov pre hluk stanovených všeobecne záväznými predpismi vo vonkajšom prostredí stavby, s ktorými sa podľa názoru konajúcich súdov stavebné úrady a ani dotknuté orgány - Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bratislave a Úrad verejného zdravotníctva vo svojich stanoviskách nevysporiadali, keď iba konštatovali, že stavba nezhorší hlukové pomery na fasádach susedných bytových domov.

7. V ďalšom stavebnom konaní stavebník predložil stavebnému úradu hlukovú štúdiu vypracovanú spoločnosťou A & Z ACOUSTICS s.r.o. (ďalej aj „ďalší účastník konania v 2. rade“) k hlukovej záťaži dotknutého vonkajšieho prostredia a k vplyvu hluku z dopravy na navrhovanú stavbu zo dňa 06.10.2014 s dodatkom zo dňa 17.12.2014, ako aj súhlasné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava. Napriek pretrvávajúcim námietkam obyvateľov bytového domu na ulici Sputniková č. 19-29 k hlukovej štúdii, stavebný úrad rozhodnutím č. SU-CS 4319/2015/14/JAM/JCU-145 zo dňa 27.11.2015 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie o povolení stavby“), podľa § 60 - 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „stavebný zákon“) v spojení s § 10 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, vydal stavebné povolenie na stavbu „Bytový dom Sputnik - Ružinov - Ostredky - Sputniková“ podľa objektivej skladby bližšie špecifikovanej v predmetnom stavebnom povolení.

8. Na odvolanie vlastníkov bytov v dome na ulici Sputniková č. 19-29, žalobkyne 1/ a ďalších vlastníkov bytov v danej lokalite, žalovaný - Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím č. OU-BA-OVBP2-2016/35358/ZAV zo dňa 08.07.2016 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“ alebo „preskúmané rozhodnutie“) prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu potvrdil. Na základe vydaných kladných stanovísk dotknutých orgánov k dokumentácii pre stavebné konanie žalovaný konštatoval súlad povolenej stavby s verejnými záujmami. Predmetnú stavbu posúdil z hľadiska súladu s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom a osobitnými predpismi a dospel k záveru, že uskutočnením a ani budúcim užívaním stavby nebudú ohrozené a ani neprimerane obmedzené záujmy účastníkov konania. Uviedol, že stanovisko dotknutého orgánu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava, hl. m. č. HŽP/7849/2016 zo dňa 21.04.2016, ktorý chráni verejné záujmy podľa osobitných predpisov, považuje za dostatočné pre vydanie tohto rozhodnutia.

9. Proti rozhodnutiu žalovaného podali žalobcovia (G.. W. F. a F.. U. M.) správnu žalobu s návrhom na priznanie odkladného účinku. Krajský súd návrh žalobcov na priznanie odkladného účinku správnej žalobe uznesením zamietol a rozsudkom č. k. 1S/203/2016-151 zo dňa 27.06.2019 (ďalej aj „rozsudok 3 krajského súdu“) preskúmané rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Krajský súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie žalovaného trpí vadou nepreskúmateľnosti pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. V odôvodnení rozsudku 3 krajského súdu argumentoval tým, že žalovaný sa s odvolacími námietkami žalobcov nevysporiadal a ani tento postup neodôvodnil.

10. Proti rozsudku 3 krajského súdu podal stavebník kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 1Sžk/46/2019 zo dňa 24.11.2020 (ďalej aj „rozsudok 3 najvyššieho súdu“) tak, že zrušil rozsudok 3 krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie s odôvodnením, že právny názor krajského súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného pre nedostatok dôvodov je nesprávny. Kasačný súd uložil krajskému súdu povinnosť v intenciách právnych stanovísk kasačného súdu v ďalšom konaní vyhodnotiť okrem žalobných bodov najmä otázku žalobnej legitímácie žalobcov 1/ a 2/ na podanie správnej žaloby. Kasačný súd uviedol, že subjektívny záujem žalobcov či iných vlastníkov bytov v susedných bytových domoch na nepovolení stavby a ich nesúhlas s jej zriadením, ktorý sa však podľa obsahu žalobných bodov bezprostredne nedotýka ich subjektívnych práv, ani verejného záujmu na ochrane životného prostredia, nezakladá ich aktívnu legitímáciu na podanie správnej žaloby.

II. Konanie pred správnym súdom

11. Krajský súd po vrátení veci najvyšším súdom rozsudkom č. k. 1S/6/2021-272 zo dňa 20.01.2022 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu žalobcov ako nedôvodnú podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“). Zároveň rozhodol, že žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznáva. O trovách konania ďalších účastníkov konania, vrátane trov kasačného konania, krajský súd rozhodol tak, že ďalším účastníkom priznal voči žalobcom právo na náhradu trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil.

12. K otázke preskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného krajský súd uviedol, že v stavebnom konaní venoval stavebný úrad mimoriadnu pozornosť otázke splnenia podmienok stanovených vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí (ďalej aj „vyhláška č. 549/2007 Z. z.“), tak v priebehu konania, ako aj v dôvodoch vydaného stavebného povolenia. Na základe záverov správnych súdov si v zmysle platnej právnej úpravy vyžiadal nové posúdenie hlukových pomerov v mieste stavby a zabezpečil aj súhlasné záväzné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava, v dôsledku čoho došlo nepochybne k posunu v skutkových zisteniach oproti stavu, ktorý existoval v čase skoršieho a následne zrušeného stavebného povolenia. Stavebný úrad v rozhodnutí o povolení stavby svoje závery vo vzťahu k námietkam vlastníkov bytov v dome na Sputnikovej 19-29 v Bratislave náležite odôvodnil (strany 16 - 23 prvostupňového rozhodnutia), pričom ich oprel predovšetkým o spomenuté nové skutočnosti a dôkazy, ktoré nemal v pôvodnom konaní k dispozícii. Krajský súd zastával názor, že z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, ktoré skutočnosti vzal stavebný úrad za podklad rozhodnutia, ako uvažoval pri ich hodnotení a pri aplikácii ustanovení relevantných právnych predpisov, pričom sa dostatočne vysporiadal i s námietkami účastníkov.

13. Krajský súd uviedol, že žalovaný zamietol odvolanie účastníkov a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, pričom v podstate len odkázal na hlukovú štúdiu vypracovanú spoločnosťou A & Z ACOUSTICS s.r.o. (ďalší účastník konania v 2. rade, pozn. kasačného súdu) a súhlasné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava, ktorý konštatoval súlad hlukových pomerov vo vonkajšom prostredí stavby s vyhláškou č. 549/2007 Z. z. V dôvodoch preskúmaného rozhodnutia nezaujal osobitné stanovisko k odbornému vyjadreniu (hlukovej štúdii) Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, na ktoré poukazovali žalobcovia a ani k ďalším odvolacím námietkam týkajúcim sa prekročených prípustných hodnôt hluku v príslušnom prostredí povolenej stavby.

14. Správny súd však nepovažoval rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a to vzhľadom na to, že na argumenty žalobcov dal dostatočnú odpoveď stavebný úrad ako prvostupňový správny orgán, pričom odvolacie námietky len opakovali predtým uplatňované výhrady žalobcov voči povoleniu stavby. Podľa krajského súdu niet najmenších pochybností o tom, aké dôvody viedli žalovaného k zamietnutiu odvolania účastníkov administratívneho konania a k potvrdeniu prvostupňového rozhodnutia.

15. Krajský súd zastával názor, že z podkladov preskúmaného rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava ako dotknutý orgán, v ktorého kompetencii je vydávať záväzné stanoviská k otázke dodržiavania požiadaviek vyplývajúcich z vyhlášky č. 549/2007 Z. z., na základe odborného stanoviska (hlukovej štúdie) vypracovanej ďalším účastníkom konania v 2. rade vyslovil súhlas s povolením stavby, pričom konštatoval, že po realizácii opatrení na ochranu vnútorného prostredia stavby bude táto vyhovovať požiadavkám vyhlášky č. 549/2007 Z. z. Na základe stanoviska tohto dotknutého orgánu zaviazal stavebný úrad stavebníka dodržiavať požiadavky vyhlášky a ku kolaudácii stavby predložiť protokol z merania hluku z technických zariadení objektu a dopravy a protokol z merania zvukovo-izolačných vlastností deliacich konštrukcií medzi bytovými a nebytovými priestormi v zmysle príslušnej technickej normy. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava v stanovisku tiež výslovne konštatuje, že v blízkosti navrhovaného objektu je vyčlenená oddychová zóna, kde hladiny hluku neprekročia prípustné hodnoty pre kategóriu územia III. o viac ako 5 dB v súlade s čl. 1.9 Prílohy vyhlášky č. 549/2007 Z. z.

16. Skutočnosť, že autor odborného vyjadrenia Slovenskej technickej univerzity v roku 2008 inak interpretoval výsledky meraní Regionálneho úradu verejného zdravotníctva k hlukovej záťaži navrhovanej stavby, nemôže podľa názoru krajského súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, spochybniť neskoršie stanoviská kompetentného dotknutého orgánu takým spôsobom, pre ktorý by bolo možné považovať rozhodnutie žalovaného za arbitrárne.

17. Zo všetkých meraní hluku v mieste povolovanej stavby je zrejmé, že stavba nepochybne bude zaťažená nadmerným hlukom z pozemnej a železničnej dopravy, ktorého hodnoty prekračujú prípustné

limity stanovené vyhláškou č. 549/2007 Z. z. Podľa názoru krajského súdu to však neznamená, že právoplatne umiestnená stavba nemá byť z tohto dôvodu povolená. V tomto bode krajský súd argumentoval tým, že prekročenie limitov hluku len znamená vyššie nároky na prípravu, projektovanie a zhotovenie stavby tak, aby boli splnené podmienky stanovené v bode 1.9 písm. a, b) Prílohy uvedenej vyhlášky. Skutočné dodržanie uložených opatrení na ochranu vnútorného prostredia stavby a neprekročenie prípustných hodnôt hluku pre danú kategóriu územia o viac ako 5dB v primeranej časti príľahlého vonkajšieho prostredia stavby bude preverené v kolaudačnom konaní. V tejto súvislosti správny súd podotkol, že otázka primeranosti časti príľahlého vonkajšieho prostredia stavby, ako aj uváženie rozsahu či presnej lokalizácie oddychovej zóny v jej blízkosti, v ktorých posudzovaná hodnota hluku z dopravy nemá prekročiť stanovené prípustné hodnoty, patrí do diskrečnej právomoci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

18. K otázke žalobnej legitímácie správny súd poukázal na to, že v osobách žalobcov ide o vlastníkov bytov v susedných domoch k povoľovanej stavbe, ktorí svoj nesúhlas s vydaním stavebného povolenia opierajú o nedodržanie prípustných limitov hlukového zaťaženia stavby stanovených vyhláškou č. 549/2007 Z. z., ktoré zaťažujú primárne stavebníka. Netvrdia pritom, že by zriadenie stavby či jej užívanie malo ovplyvniť niektoré z ich subjektívnych práv, ktoré by im garantoval zákon, vyhláška, alebo iný právny predpis. Z limitov stanovených vyhláškou nevznikajú vlastníkom bytov v okolitých domoch žiadne práva ani právom chránené záujmy.

19. S ohľadom na skutkové zistenia vyplývajúce z administratívneho spisu krajský súd následne podotkol, že opatrenia na ochranu vnútorného prostredia stavby, ani tvrdené prekročenie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí stavby, sa právneho postavenia žalobcov v negatívnom zmysle nedotknú, pretože zriadenie alebo prevádzka povoľovanej stavby na existujúcom hlukovom zaťažení vlastníkov bytov v danej lokalite nič nezmení. Naopak, podľa stavebníkom predloženej hlukovej štúdie možno očakávať zlepšenie hlukových pomerov u okolitých stavieb. Otázka vplyvu povoľovanej stavby a jej prevádzky na okolité bytové domy bola z tohto hľadiska v stavebnom konaní vyhodnotená bez dopadu na žalobcov, či ostatných vlastníkov bytov v lokalite.

20. Krajský súd dospel k záveru, že subjektívny záujem žalobcov či iných vlastníkov bytov v susedných bytových domoch na nepovolení stavby a ich nesúhlas s jej zriadením, ktorý sa podľa obsahu žalobných bodov bezprostredne nedotýka ich subjektívnych práv, ani verejného záujmu na ochrane životného prostredia, nezakladá ich aktívnu legitímáciu na podanie správnej žaloby. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia v správnej žalobe netvrdili a nepoukazovali na to, že boli v dôsledku preskúmaného rozhodnutia ukrátení na svojich subjektívnych právach, krajský súd mal za to, že žalobcovia nie sú aktívne žalobne legitímovaní podľa § 178 ods. 1 SSP. Nakoľko žalobcovia v správnej žalobe nepoukazovali na svoje postavenie zainteresovanej verejnosti a na verejný záujem na ochrane životného prostredia, krajský súd mal za to, že žalobcovia nie sú aktívne žalobne legitímovaní ani podľa § 178 ods. 3 SSP.

III. Argumentácia účastníkov konania v kasačnom konaní

21. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podali žalobcovia (ďalej aj „sťažovatelia“) kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd v konaní a pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP) a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Sťažnostným návrhom sa sťažovatelia domáhali zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie.

22. V rámci sťažnostného dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces sťažovatelia uviedli najmä tieto sťažnostné body:

- nedostatočné vysporiadanie sa s pripomienkami a námietkami účastníkov konania v stavebnom (odvolacom) konaní a správnom súdnom konaní. V tomto bode sťažovatelia namietali, že „vysporiadanie sa“ spočíva len v citácii vyjadrení a stanovísk, avšak bez ďalšieho náležitého vyjadrenia a zhodnotenia vykonaných dôkazov. Poukázali pritom na tú skutočnosť, že správne orgány i správny súd majú vždy povinnosť vysporiadať sa dostatočne určito a zrozumiteľne s námietkami účastníkov konania vrátane napr. sťažovateľmi predloženej hlukovej štúdie, čo vyplýva aj z predchádzajúcich rozhodnutí súdov v predmetnej právnej veci, ktorými bolo zrušené stavebné povolenie na rovnakú stavbu zo dňa 04.12.2008;

- nedostatočné a chýbajúce odôvodnenie úvah a záverov správneho súdu. Sťažovatelia zastávali názor, že napadnutý rozsudok je arbitrárny, pričom odôvodnenie jeho záverov označili ako nedostatočné a nezrozumiteľné;

- namietajúc nesprávnosť právneho záveru krajského súdu o tom, že „obsah žalobných bodov (sa) bezprostredne nedotýka ich subjektívnych práv, ani verejného záujmu na ochrane životného prostredia, nezakladá ich aktívnu legitímáciu na podanie správnej žaloby“, sťažovatelia poukázali na znenie § 3 ods. 2 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku. V tomto bode argumentovali tým, že boli účastníkmi stavebného konania a od počiatku i v priebehu správneho súdneho konania namietali a tvrdili, že správne orgány sa nedostatočne a nesprávne vysporiadali s námietkami a tvrdeniami sťažovateľov ako účastníkov konania. Navyše, správne orgány nesprávne interpretovali a aplikovali ustanovenia dotknutých právnych predpisov a dospeli k právnym záverom, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní ani v platnom právnom predpise. Právne závery správneho súdu o tom, že sťažovatelia „vlastne nie sú aktívne legitímovaní ani na podanie žaloby“ sťažovatelia považovali za odmietnutie spravodlivosti, a teda i za porušenie práva na spravodlivý proces.

23. V rámci sťažnostného dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom sťažovatelia uviedli najmä tieto sťažnostné body:

- žalovaný a následne i správny súd narábali selektívne s pojmom záväzného stanoviska dotknutého orgánu. Sťažovatelia argumentovali tým, že na jednej strane priznávajú absolútnu (až nekritickú) záväznosť stanoviskám Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava, hl. mesto č. HŽP/17126/2014 zo dňa 18.12.2014 a č. HŽP/5817/2015 zo dňa 12.03.2015, hoci Úrad verejného zdravotníctva SR svojim stanoviskom č. OLP/4635/2016 zo dňa 31.05.2016 konštatuje, že „záväzného stanoviska“ nevydáva. Na strane druhej považujú nesúhlasné stanovisko Hlavného mesta SR Bratislava, vydané dokonca ešte pred vydaním územného rozhodnutia dňa 02.05.2006, len za „pripomienku účastníka konania“. Sťažovatelia považovali za potrebné v tejto časti poukázať tiež na to, že existencia akéhokoľvek „záväzného“ stanoviska nezabavuje správny orgán resp. súd povinností hodnotiť dôkazy a skutočnosti, uviesť akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia;

- pri povoľovaní dotknutej stavby v stavebnom konaní neboli dodržané limity hluku a vibrácií stanovené vyhláškou č. 549/2007 Z. z. a zároveň neboli aplikované dostatočné „kompenzačné mechanizmy“, ktoré predmetný všeobecne záväzný právny predpis stanovuje. V tomto bode sťažovatelia uviedli, že v priebehu celého stavebného konania a ani v správnom súdnom konaní nebolo sporné, že povoľovaná stavba je umiestnená v nadmerne hlučnom prostredí, v ktorom sú prekročené najvyššie prípustné hladiny hluku stanovené vyhláškou č. 549/2007 Z. z. Spornou bola otázka, či povoľovaná stavba spĺňa podmienky výnimky, aby ako nová budova mohla byť v takomto nadmerne hlučnom prostredí umiestnená, ktoré sú touto vyhláškou stanovené. Z meraní realizovaných stavebníkom vyplynulo, že nie sú splnené limity pre hluk vo vonkajšom prostredí, a neboli dostatočne naplnené „kompenzačné mechanizmy“ v zmysle uvedenej vyhlášky tak, aby dotknutá stavba mohla byť napriek tomu povolená. Sťažovatelia tak opätovne namietali, že nie je splnená podmienka podľa bodu 1.9 písm. b) Prílohy vyhlášky č. 549/2007 Z. z., pretože v projektovej dokumentácii dotknutej stavby ani v iných v stavebnom konaní predložených dokumentoch nebola tzv. oddychová zóna ako „kompenzačný mechanizmus“ naprojektovaná ani inak vymedzená. Ďalej uviedli, že prekročenie najvyšších prípustných hladín hluku vo vonkajšom prostredí sa netýka základných prípustných hladín hluku, ale výnimky pre prípady umiestnenia stavieb do hlučnejšieho prostredia, kde je jednou z podmienok vykonanie opatrení na ochranu ich vnútorného prostredia a aj v takom prípade je možné stavby umiestniť len do prostredia, v ktorom „v priranej časti príľahlého vonkajšieho prostredia budovy na bývanie alebo oddychovej zóny v blízkosti budovy na bývanie neprekročí prípustné hodnoty uvedené v tabuľke č. 1 pre kategóriu územia III o viac ako 5 dB“. Ide teda o akúsi vyhláškou stanovenú výnimku z pravidla. Žiadnu oporu vo vyhláške, ani v inom právnom predpise však nemá počínanie žalovaného, ktorým si svojvoľne prisvojuje právo na výnimku z tejto výnimky, resp. právo nad rámec tejto vyhláškou stanovenej výnimky ešte navýšiť najvyššie prípustné hladiny hluku vo vonkajšom prostredí, odvolávajúc sa na to, že sa to týka iba jedného časového intervalu.

24. Sťažovatelia v kasačnej sťažnosti zároveň požiadali kasačný súd, aby kasačnej sťažnosti priznal odkladný účinok voči napadnutému rozsudku krajského súdu argumentujúc tým, že jeho okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami hrozí závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok. Návrh na priznanie odkladného účinku sťažovatelia odôvodnili tým, že v súčasnosti existujú dve rovnocenné rozhodnutia žalovaného ako odvolacieho správneho orgánu v tej istej veci, čo spôsobuje neželaný stav právnej neistoty účastníkov konania, v ktorom nie je zrejmé, ktoré rozhodnutie žalovaného je právoplatné a vykonateľné. Žalovaný v „medziobdobí“ vydal dňa 28.10.2019 rozhodnutie č. OU-BA-OVBP2-2019/120707/ZAV, ktorým opätovne zamietol odvolanie účastníkov konania (vrátane sťažovateľov) a potvrdil odvolaním

napadnuté rozhodnutie Mestskej časti Bratislava, Ružinov č. SU/CS 4319/2015/14/JAN/JCU-145 zo dňa 27.11.2015 (prvostupňové rozhodnutie). Žalovaný vydanie nového rozhodnutia o odvolaní odôvodnil právne záväzným názorom krajského súdu vysloveným v rozsudku sp. zn. 1S/203/2016 zo dňa 27.06.2019 (rozsudok 3 krajského súdu). Tento rozsudok však bol následne zrušený Najvyšším súdom SR rozsudkom sp. zn. 1Sžk/46/2019 zo dňa 24.11.2020 (rozsudok 3 najvyššieho súdu). V jednom a tom istom stavebnom konaní tak aktuálne existujú dve zamietavé rozhodnutia žalovaného ako odvolacieho správneho orgánu o odvolaní účastníkov konania (vrátane sťažovateľov) voči tomu istému prvostupňovému rozhodnutiu, pričom prvé rozhodnutie žalovaného základe predchádzajúcich rozsudkov správneho súdu „zomrelo a zrazu obživilo“ a druhé „ešte žije, avšak zrejme asi už nemá právo na život“.

25. Návrh na priznanie odkladného účinku sťažovateľa následne odôvodňovali tým, že pokiaľ nedôjde k odkladu vykonateľnosti napadnutého rozsudku, bude stavebník pokračovať v zmysle právoplatného a vykonateľného stavebného povolenia v skolaudovaní dotknutej stavby. Pokiaľ však kasačný súd dospeje v kasačnom konaní k záveru o nezákonnosti napadnutého rozsudku a zruší ho, navrátenie do pôvodného stavu resp. odstránenie nezákonnosti v postupe správnych orgánov nebude už možné. Navyše dokončená sporná stavba bude zrejme musieť byť „dodatočne legalizovaná“, dodatočne povolená. Sťažovateľom nebolo pritom známe, že by „väčšia“ stavba bola na Slovensku niekedy ako nepovolená zbúraná. Mal za to, že v danom prípade hrozí značná hospodárska či finančná škoda najmä stavebníkovi (ďalšiemu účastníkovi konania v 1. rade). Sťažovatelia tvrdili, že postavením a skolaudovaním spornej stavby v podobe a spôsobom, ktorý sťažovatelia naďalej považujú za rozporný s požiadavkami zákona, sa nezabezpečí ochrana práv účastníkov stavebného konania a sťažovateľov. Z tohto dôvodu mali sťažovatelia za to, že tu vzniká i „iný vážny nenapraviteľný následok“, keďže stavba bude dokončená a skolaudovaná v rozpore s právnymi predpismi a pri nedodržaní príslušných iných záväzných noriem.

26. Podľa názoru sťažovateľov priznanie odkladného účinku podanej kasačnej sťažnosti nie je v rozpore s verejným záujmom, nakoľko sa nejedná o stavbu vo verejnom záujme a ani vydanie stavebného povolenia sa neriadilo žiadnym verejným záujmom, ale súkromným záujmom stavebníka. Sťažovatelia v tomto smere tiež poukázali na čas, v ktorom sa stavebník usiluje o výstavbu a na čas, o ktorý sa prípadne výstavba konaním pred súdom môže oddialiť. Mali za to, že nespôsobí žiadne závažnejšie ujmy.

27. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľov nevyjadril.

28. Ďalší účastník konania v 1. rade vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za vecne správny, spravodlivý, vychádzajúci zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a vydaný na základe správneho právneho posúdenia veci. Je tiež preskúmateľný, riadne a presvedčivo odôvodnený. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti ďalší účastník konania v 1. rade zdôrazňoval, že vo veci už rozhodoval Najvyšší súd SR, ktorý rozsudkom sp. zn. 1Sžk/46/2019 (rozsudok 3 najvyššieho súdu) zrušil pôvodný rozsudok sp. zn. 1S/203/2016 (rozsudok 3 krajského súdu) a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok krajského súdu je novým rozhodnutím, pričom krajský súd bol v súlade s § 469 SSP v ďalšom konaní viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveným v rozsudku sp. zn. 1Sžk/46/2019, ktorým sa riadil dôsledne a vydal nové rozhodnutie, ktoré riadne a precízne odôvodnil, a to v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR. Ďalší účastník konania v 1. rade považoval kasačnú sťažnosť sťažovateľov za nedôvodnú a neopodstatnenú, bez akéhokoľvek vecného a právneho podkladu. Označil ju ako prejav subjektívnej nespokojnosti sťažovateľov s napadnutým rozsudkom krajského súdu a principiálne neakceptovanie akéhokoľvek súdneho rozhodnutia, ktoré nezodpovedá ich predstavám. Stotožnil sa s posúdením krajského súdu o absencii aktívnej legitímácie sťažovateľov na podanie správnej žaloby. Zo žalobných dôvodov správnej žaloby podľa jeho názoru vôbec nevyplývalo, že by malo vydaním napadnutých rozhodnutí dôjsť k akémukoľvek porušeniu subjektívnych práv a právom chránených záujmov žalobcov, pričom poukazovaním na prekračovanie hladiny hluku vo vonkajšom prostredí sa fakticky domáhali ochrany práv budúcich užívateľov bytov v navrhovanom bytovom dome. Príľahlé vonkajšie prostredie v tesnej blízkosti navrhovanej budovy, v ktorej nie sú prekračované prípustné hodnoty v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., bolo detailne a jednoznačne vymedzené, pričom jeho existenciu dostatočne posúdili na to kompetentné orgány (súhlasné stanoviská RÚVZ Bratislava zo dňa 18.12.2014, 12.03.2015 a 05.02.2020, ktorý je ako jediný orgán kompetentný posudzovať hlukovú záťaž na úseku verejného zdravia).

29. Z dôvodov bližšie špecifikovaných vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti sťažovateľov ďalší účastník konania v 1. rade navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľov ako nedôvodnú zamietol. Pokiaľ ide o návrh sťažovateľov na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, mal za to, že

podmienky na jeho priznanie nie sú splnené s tým, že predmetná stavba je už dokončená. Označil ho za zmätočný a neopodstatnený a navrhol ho zamietnuť.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

30. Prejednávaná vec bola dňa 01.06.2022 predložená Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší správny súd SR“ alebo „najvyšší správny súd“), bola náhodným výberom technickými a programovými prostriedkami schválenými Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená na rozhodnutie senátu 1S a bola jej pridelená spisová značka 1Svk/32/2022.

31. Senát Najvyššieho správneho súdu SR ako súdu kasačného (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov [§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c), ods. 2 SSP], pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľov je nedôvodná. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu SR www.nssud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP.

32. Po preskúmaní napadnutého rozsudku správneho súdu a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

V. Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

33. Podľa § 2 ods. 1 SSP: „V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.“

34. Podľa § 2 ods. 2 SSP: „Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.“

35. Podľa § 6 ods. 1 SSP: „Správne súde v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.“

36. Podľa § 177 ods. 1 SSP: „Správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.“

37. Podľa § 178 ods. 1 SSP: „Žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.“

38. Podľa § 178 ods. 3 SSP: „Zainteresovaná verejnosť je oprávnená podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.“

VI. Posúdenie námietok kasačnej sťažnosti

39. Predmetom kasačného konania v danej veci bol napadnutý rozsudok, ktorým krajský súd zamietol ako nedôvodnú správnu žalobu sťažovateľov, ktorou sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým tento potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o povolení stavby „Bytový dom Sputnik - Ružinov - Ostredky - Sputniková“.

40. Krajský súd bol pri svojom rozhodovaní v zmysle § 469 SSP viazaný záväzným právnym názorom vysloveným v skoršom rozsudku 3 najvyššieho súdu (t. j. rozsudok sp. zn. 1SŽk/46/2019, viď bod 10 odôvodnenia tohto rozsudku), ktorý sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného a predchádzajúci rozsudok 3 krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Krajskému súdu zároveň uložil povinnosť vyhodnotiť žalobné body, najmä otázku žalobnej legitímácie žalobcov (sťažovateľov) na podanie správnej žaloby, a to v intenciách právnych stanovísk najvyššieho súdu.

41. Krajský súd, dôsledne rešpektujúc právne stanoviská najvyššieho súdu uvedené v odsekoch 30 až 45 rozsudku, tak v prvom rade posúdil otázku, či žalobcovia (sťažovatelia) sú osobami, ktorým svedčí aktívna žalobná legitímácia, pričom dospel k presvedčeniu, že žalobcom (sťažovateľom) aktívna žalobná legitímácia neprislúcha.

42. Kasačný súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu týkajúcim sa vyhodnotenia otázky žalobnej legitímácie žalobcov (sťažovateľov) na podanie správnej žaloby. Kasačný súd konštatuje, že žalobcovia (sťažovatelia) nie sú v prejednávannej veci aktívne žalobne legitimovaní podľa § 178 ods. 1 SSP a ani podľa § 178 ods. 3 SSP.

43. Od vymedzenia všeobecnej správnej žaloby, jej predmetu a účelu sa odvíja aj aktívna žalobná legitímácia. V prípade ochrany subjektívnych práv svedčí fyzickej osobe (a právnickej osobe), ktorá tvrdí, že na nich bola ukrátená ako účastník administratívneho konania. V prípade ochrany iných ako subjektívnych práv svedčí prokurátorovi a zainteresovanej verejnosti, ktorá tvrdí porušenie verejného záujmu v oblasti životného prostredia.

44. Ako správne podotkol krajský súd, zákon (§ 178 ods. 1 SSP) vo vzťahu k aktívnej žalobnej legitímácii fyzickej a právnickej osoby ustanovuje dve podmienky, ktoré musia byť kumulatívne splnené preto, takáto osoba mohla svoje oprávnenie podať všeobecnú správnu žalobu preukázať. Týmto podmienkami sú: (i) postavenie účastníka v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy a (ii) ukrátenie na subjektívnych právach spojené s vydaním napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy (Baricová J., Fečík M., Števček M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 876).

45. Pokiaľ ide o prvú podmienku, sťažovatelia boli nesporne účastníkmi administratívneho konania. V zmysle § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona im svedčalo účastníctvo v stavebnom konaní ako osobám, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám mohli byť stavebným povolením priamo dotknuté. Samotné postavenie žalobcov ako účastníkov administratívneho konania však pre založenie ich aktívnej legitímácie na podanie žaloby na správny súd nepostačuje. Vyžaduje sa aj ich kvalifikované tvrdenie, že ich subjektívne práva alebo právom chránené záujmy boli napadnutým rozhodnutím porušené alebo priamo dotknuté.

46. Z obsahu podanej správnej žaloby však nevyplýva, že by sťažovatelia poukazovali na to, že by boli v dôsledku preskúmaného rozhodnutia žalovaného v spojení s vydaným stavebným povolením ukrátení na svojich subjektívnych právach. Sťažovatelia neurčili, ktorých ich subjektívnych práv a akým spôsobom sa ich rozhodnutia a postup stavebných úradov dotýkajú a ako tieto rozhodnutia a ich dôsledky zasahujú do ich právneho postavenia ako účastníkov administratívneho konania. Takýto dotyk v správnej žalobe sťažovatelia ani len netvrdili a v nadväznosti na absenciu takýchto tvrdení následne ani neosvedčovali resp. nepreukazovali. V správnej žalobe žalobcov tak absentujú akékoľvek námietky týkajúce sa zásahu do subjektívnych práv žalobcov ako vlastníkov bytov v susedných bytových domoch k povoľovanej stavbe. Žalobcovia v správnej žalobe netvrdili, že práve v dôsledku povoľovanej stavby by malo dôjsť k zvýšeniu hlučnosti oproti aktuálnemu stavu (alebo napríklad k strate ich výhľadu či súkromia alebo inému narušeniu ich pohody bývania, kedy by bolo možné uvažovať o zásahu napadnutých rozhodnutí do ich subjektívnych práv). V priebehu celého administratívneho a následne i súdneho konania sťažovatelia svoj nesúhlas s vydaním stavebného povolenia opierali o nedodržanie prípustných limitov hlučového zaťaženia stavby stanovených vyhláškou č. 549/2007 Z. z. V konaní pritom nebolo sporné, že povoľovaná stavba nespôsobí zvýšenie hlučnosti prostredia, v ktorom sťažovatelia bývajú. Je teda bezrozporné, že sťažovatelia netvrdili vplyv zriadenia stavby alebo jej užívania na niektoré z ich subjektívnych práv, ktoré by im garantoval niektorý zo všeobecných záväzných právnych predpisov.

47. Kasačný súd v tejto súvislosti prízvukuje, že zamietnutie správnej žaloby samo o sebe neznamená, že v správnom súdnom konaní preskúmané rozhodnutie orgánu verejnej správy netrpí žiadnymi vadami, ktoré by mohli viesť k ich zrušeniu. Správny súd správnu žalobu zamietne aj vtedy, ak zistí, že zákon bol síce porušený, avšak žalobca nebol ukrátený na svojich právach. Účelom správneho súdnictva je ochrana individuálnych práv fyzických a právnických osôb a nie kontrola verejnej správy, čo akcentuje aj judikatúra Ústavného súdu SR: „Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná.“ (uznesenie III. ÚS 649/2015 zo dňa 16.12.2015). Navyše, na základe dispozičného princípu, na ktorom je správne súdnictvo postavené (§ 5 ods. 5 SSP), nemôže správny súd aktívne vyhľadávať za žalobcu (v kasačnom konaní za sťažovateľa) dôvody vedúce k zrušeniu preskúmaného rozhodnutia orgánu verejnej správy a žalobu (v kasačnom konaní kasačnú sťažnosť) zamietne.

48. Sťažovatelia v správnej žalobe netvrdili ani to, že im prislúcha postavenie zainteresovanej verejnosti resp., že svojím podaním sledujú verejný záujem v oblasti životného prostredia a odvodzovali by tak svoju žalobnú legitímáciu v tomto smere. Sledovanie ochrany verejného záujmu v oblasti životného prostredia sa zo správnej žaloby žalobcov (sťažovateľov) nedá ani vyvodiť. Hoci takýto záujem je potrebné v správnej žalobe dokumentovať, zo strany žalobcov k tomuto nedošlo.

49. Argumentáciu sťažovateľov uplatnenú v kasačnej sťažnosti týkajúcu sa otázky ich aktívnej žalobnej legitímácie tak posúdil kasačný súd ako nedôvodnú. Právny záver krajského súdu o absencii ich aktívnej legitímácie vyhodnotil kasačný súd ako správny, pričom sťažovatelia tento záver krajského súdu spochybňovali v podstate len tým, že aktívnu legitímáciu odvodzovali cez poukaz na znenie

§ 47 v spojitosti s § 3 ods. 2 Správneho poriadku, teda cez poukaz na ich procesné práva ako účastníkov administratívneho konania (konkrétne na ich právo na riadne odôvodnenie administratívneho rozhodnutia). Ako však kasačný súd naznačil vyššie, účastníctvo v správnom konaní je len jednou z podmienok pre založenie aktívnej legitímácie na podanie správnej žaloby. Druhou podmienkou je dotyk na subjektívnych právach. Právo na riadne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nesporene je procesným právom účastníka konania. Pre prístup k správnomu súdu však nestačí len tvrdenie o porušení práva na odôvodnenie rozhodnutia samo o sebe, bez možnosti identifikovať hmotnoprávne subjektívne právo žalobcov, ktorému sa má (práve cez procesnoprávne práva a záruky) poskytnúť súdna ochrana.

50. Správny súd po opätovnom posúdení veci tak rešpektoval právny názor najvyššieho súdu vyslovený v skoršom rozhodnutí v prejednávanej veci (t. j. v rozsudku sp. zn. 1Sžk/46/2019), pričom s predmetnou otázkou sa riadne vysporiadal. Dôvodne pritom krajský súd ako i najvyšší súd podotkol, že „opatrenia na ochranu vnútorného prostredia stavby, ani tvrdené prekročenie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí stavby, sa právneho postavenia žalobcov v negatívnom zmysle nedotknú, pretože zriadenie alebo prevádzka povoľovanej stavby na existujúcom hlukovom zaťažení vlastníkov bytov v danej lokalite nič nezmení. Naopak, podľa stavebníkom predloženej hlukovej štúdie možno očakávať zlepšenie hlukových pomerov u okolitých stavieb. Otázka vplyvu povoľovanej stavby a jej prevádzky na okolité bytové domy bola z tohto hľadiska v stavebnom konaní vyhodnotená bez dopadu na žalobcov, či ostatných vlastníkov bytov v lokalite.“

51. Po vyhodnotení sťažovateľmi uplatnených sťažnostných bodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu kasačný súd konštatuje, že právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom v otázke aktívnej žalobnej legitímácie žalobcov považuje za správne a súladné so zákonom.

52. Pokiaľ ide o sťažnostný bod porušenia práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f) SSP) zo strany krajského súdu, sťažovatelia v kasačnej sťažnosti nekonkretizovali, v čom malo nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku spočívať a ktorými žalobnými námietkami sa krajský súd podľa ich názoru nezaoberal. Kasačný súd pritom uvádza, že považuje závery prijaté krajským súdom za zrozumiteľné a vyčerpávajúcim spôsobom poskytujúce odpoveď nielen na nastolenú otázku aktívnej legitímácie žalobcov. Subjektívna nespokojnosť s výsledkom správneho súdneho konania pred krajským súdom resp. s výrokom napadnutého rozsudku nemôže samá o sebe naplňať atribúty porušenia práva na spravodlivý proces.

53. Ako kasačný súd uviedol vyššie, subjektívny záujem sťažovateľov ako vlastníkov bytov v susedných bytových domoch na nepovolení stavby, ktorý sa však (vychádzajúc zo žalobných bodov uplatnených sťažovateľmi v správnej žalobe) bezprostredne nedotýka ich subjektívnych práv a ani verejného záujmu na ochrane životného prostredia, nezakladá ich aktívnu legitímáciu na podanie správnej žaloby. Krajský súd sa pritom v odôvodnení rozsudku nevyjadril len k otázke aktívnej žalobnej legitímácie, ale nad rámec nej reagoval aj na ďalšie žalobné námietky smerujúce proti napadnutým rozhodnutiam. Sťažovateľom v správnom súdnom konaní pred správnym súdom prislúchali všetky procesné práva a povinnosti účastníkov súdneho konania, správna žaloba sťažovateľov bola krajským súdom vecne preskúmaná v zmysle právneho názoru vyjadrenom v predchádzajúcom rozsudku 3 najvyššieho súdu a bolo o nej meritorne rozhodnuté. K sťažovateľom namietanému „odmietnutiu spravodlivosti“ zo strany krajského súdu preto podľa názoru kasačného súdu nedošlo.

54. Vzhľadom na závery krajského súdu týkajúce sa otázky aktívnej legitímácie žalobcov, krajský súd už ani nemusel ďalej pokračovať v meritórnom prieskume preskúmvaného rozhodnutia. Už dôvody uvádzané krajským súdom v tomto smere boli spôsobilé odôvodniť zamietnutie správnej žaloby. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcov má nepochybne za následok zamietnutie žaloby tak, ako vyplýva z napadnutého rozsudku. Zostalo preto právne irelevantné a v predmetnej veci nepodstatné, aby sa aj kasačný súd v rámci kasačného konania zaoberal ďalšími kasačnými dôvodmi sťažovateľov vzťahujúcimi sa k veci samej.

55. Z vyššie prezentovaných dôvodov kasačný súd konštatuje, že sťažovatelia uplatnené kasačné dôvody podľa § 440 ods. 1 písm. f) a ani g) SSP neosvedčili.

56. Obiter dictum však kasačný súd uvádza, že jediným problémom, ktorý posudzovali orgány verejnej správy v administratívnom konaní a následne správne súdy v správnom súdnom konaní, bolo sťažovateľmi (a ďalšími vlastníkmi bytov v blízkych bytových domoch) namietané prekročenie prípustných hladín hluku vo vonkajšom prostredí povoľovanej stavby. V stavebnom konaní, ktoré nasledovalo po zrušení skoršieho stavebného povolenia na základe právneho názoru vyjadreného v rozsudku 2 krajského súdu v spojení s rozsudkom 2 najvyššieho súdu, stavebné úrady venovali otázke splnenia podmienok stanovených vyhláškou č. 549/2007 Z. z. mimoriadnu pozornosť a svoje závery vo

vzťahu k námietkam sťažovateľov náležite odôvodnili. Svoje rozhodnutia pritom opreli o nové skutočnosti a dôkazy, ktoré v pôvodnom konaní nemali k dispozícii. Vzhľadom na to, že na argumenty sťažovateľov dal dostatočnú odpoveď prvostupňový stavebný úrad, pričom odvolacie námietky v podstate len opakovali už predtým uplatňované výhrady sťažovateľov voči povoleniu stavby, nepovažoval krajský súd (a ani najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 1Sžk/46/2019) rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

VII. Záver

57. Vzhľadom na vyššie uvedené kasačný súd konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku správneho súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Námietky sťažovateľov uvedené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Z tohto dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľov podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

58. Sťažovatelia sa v kasačnej sťažnosti domáhali aj priznania odkladného účinku podanej kasačnej sťažnosti. Kasačný súd návrh sťažovateľov posudzoval zohľadniac ustanovenie § 447 ods. 1 SSP, podľa ktorého môže kasačný súd priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

59. Priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti kasačným súdom znamená len zmrazenie účinkov rozsudku správneho súdu. Kasačný súd nemôže samostatne odložiť aj účinky administratívneho rozhodnutia. Odkladný účinok kasačnej sťažnosti by sťažovateľov chránil pred účinkami tu napadnutého administratívneho rozhodnutia len vtedy, ak by bol priznaný odkladný účinok správnej žalobe. Uvedené však v predmetnej veci nenastalo, keďže krajský súd návrh žalobcov na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zamietol. Ak žalobca v konaní pred krajským súdom nepodal návrh na priznanie odkladného účinku alebo jeho návrh na priznanie odkladného účinku nebol úspešný, nie je namieste takúto ochranu poskytovať v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku, akým je kasačná sťažnosť (Baricová J., Fečík M., Števec M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 1653 - 1664).

60. Nakoľko návrh sťažovateľov na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v tejto veci smeruje primárne k ochrane pred účinkami administratívneho rozhodnutia - napadnutého stavebného povolenia v spojitosti s potvrdzujúcim rozhodnutím žalovaného, kasačný súd konštatuje, že priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti by sťažovateľom ani nebolo spôsobilé poskytnúť takú ochranu, akej sa zrejme podaným návrhom domáhali.

61. V súdnej veci preto kasačný súd nezistil dôvody na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Tvrdenia, ktorými sťažovatelia odôvodňovali opodstatnenosť svojho návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, nemôžu viesť k tomu, aby bolo žiadosti vyhovené, pretože sťažovatelia nepredostreli a neosvedčili relevantnú argumentáciu o hroziacej vážnej ujme, značnej finančnej/hospodárskej škode či inom vážnom nenapraviteľnom následku napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

62. Sťažovatelia svoj návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti odôvodňovali i neželaným stavom právnej neistoty účastníkov konania. Poukazovali na to, že v predmetnom (jednom a tom istom) stavebnom konaní aktuálne existujú dve rozhodnutia žalovaného ako odvolacieho správneho orgánu voči tomu istému prvostupňovému rozhodnutiu stavebného úradu. Sťažovatelia mali za to, že nie je zrejme, ktoré rozhodnutie žalovaného je právoplatné a vykonateľné. V tomto bode kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že kasačná sťažnosť v zásade nemá odkladný účinok a napadnuté rozhodnutia správnych súdov sú právoplatné a vykonateľné. Ak správny súd zruší rozhodnutie žalovaného orgánu verejnej správy, žalovaný je povinný riadiť sa takýmto rozsudkom a podľa právnych názorov v ňom vyslovených v ďalšom konaní postupovať, i keď proti nemu bola podaná kasačná sťažnosť. V predmetnej právnej veci došlo rozsudkom 3 krajského súdu k zrušeniu rozhodnutia žalovaného (tu preskúmaného, č. OU-BA-OVBP2-2016/35358/ZAV zo dňa 08.07.2016) a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Následne rozsudkom 3 najvyššieho súdu najvyšší súd rozsudok 3 krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. V novom konaní krajský súd napadnutým rozsudkom žalobu žalobcov (sťažovateľov) zamietol. V „medziobdobí“, po zrušení rozhodnutia žalovaného a vrátení veci na ďalšie konanie, žalovaný, viazaný právnym názorom vysloveným v rozsudku 3 krajského súdu, však vydal v novom konaní dňa 28.10.2019 „nové“ rozhodnutie č. OU-BA-OVBP2-2019/120707/ZAV, ktorým opätovne zamietol odvolanie účastníkov konania a potvrdil prvostupňové rozhodnutie stavebného orgánu (vo veci vydané stavebné povolenie). Preskúmanie

zákonosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 28.10.2019 je predmetom súdneho prieskumu v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 6S/8/2020.

63. Vo vzťahu k sťažovateľmi namietanej právnej neistote účastníkov konania spočívajúcej v špecifickom skutkovom kontexte kasačný súd upriamuje pozornosť sťažovateľov na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Svk/4/2021 zo dňa 24.02.2022 publikovaný pod č. 21/2022 ZNSS, podľa ktorého „v prípade, že správne rozhodnutie v dôsledku zrušenia zrušujúceho rozsudku správneho súdu obžívne [v súdnej veci ide o rozhodnutie žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2016/35358/ZAV zo dňa 08.07.2016] (i), pričom ale na podklade takto zrušeného zrušujúceho rozsudku správneho súdu už bolo vydané nové správne rozhodnutie [v súdnej veci ide o rozhodnutie žalovaného č. OU-BA-OVBP2-2019/120707/ZAV zo dňa 28.10.2019] (ii), správny súd musí, a to aj mimo žalobných či kasačných bodov, vždy prihliadať na existenciu prekážky založenej rešpektom k princípu ne bis in idem, a neskoršie vydané správne rozhodnutie v tej istej veci musí v princípe zrušiť bez vrátenia veci na ďalšie konanie žalovanému orgánu verejnej správy, a to bez ohľadu na to, že porušenie tohto princípu bolo prípadne mimo vplyvu žalovaného. Vždy je však potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti rozhodovanej veci tak, aby boli šetrené a vzájomne vyvažované princípy právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere.“

64. Na základe vyššie uvedeného kasačný súd návrh sťažovateľov na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP zamietol.

65. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovatelia v kasačnom konaní úspech nemali a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdneho spisu nenastali, preto im kasačný súd právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Ďalším účastníkom konania kasačný súd náhradu trov kasačného konania podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 169 SSP nepriznal, nakoľko im žiadne trovy v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im uložil kasačný súd, nevznikli a nezistil ani dôvody hodné osobitného zreteľa pre ich priznanie.

66. Kasačný súd konal od 01.04.2024 ako so žalovaným s Úradom pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky (príslušným regionálnym úradom), na ktorý prešla pôsobnosť vykonávať štátnu správu v druhom stupni, ak v správnom konaní v prvom stupni koná obec ako stavebný úrad [§ 118 stavebného zákona, § 4a písm. a) zákona č. 608/2003 Z. z. štátnej správy pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov; oba v znení zákona č. 46/2024 Z. z.].

67. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.